გარემოსდაცვითი მაჩვენებელი
(F-4)

1. საკონტაქტო ინფორმაცია	
1.1. საკონტაქტო ორგანიზაცია	საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური (საქსტატი)
1.2. საკონტაქტო ორგანიზაციის ერთეული	სოფლის მეურნეობისა და გარემოს სტატისტიკის დეპარტამენტი
1.3. საკონტაქტო პირი	გიორგი სანაძე
1.4. საკონტაქტო პირის ფუნქცია	სოფლის მეურნეობისა და გარემოს სტატისტიკის დეპარტამენტის უფროსი
1.5. საკონტაქტო პირის საფოსტო მისამართი	ქ. თბილისი, 0180, ცოტნე დადიანის 30
1.6. საკონტაქტო პირის ელექტრონული ფოსტის მისამართი	gsanadze@geostat.ge
1.7. საკონტაქტო პირის ტელეფონი	+995 32 236 72 10 (500)
1.8. საკონტაქტო პირის ფაქსი	-

2. მეტამონაცემების განახლება	
2.1. მეტამონაცემების ბოლო სერტიფიცირება	2026 წ. 24 ივლისი
2.2. მეტამონაცემების ბოლო გამოქვეყნება	2026 წ. 24 ივლისი
2.3. მეტამონაცემების ბოლო განახლება	2026 წ. 24 ივლისი

3. სტატისტიკური მონაცემების წარმოდგენა
3.1. მონაცემების აღწერა
მონაცემები ქვეყნდება გაეროს ევროპის ეკონომიკური კომისიის (UNECE) გარემოსდაცვითი მაჩვენებლის (F-4) ფორმატის შესაბამისად. მონაცემები პესტიციდების მოხმარების შესახებ მიღებულია საგარეო ვაჭრობის მონაცემებზე დაყრდნობით: პესტიციდების იმპორტისა და ექსპორტის სხვაობა გაანგარიშებული აქტიური კომპონენტების მიხედვით. **F-4 (პესტიციდების მოხმარება)** – მაჩვენებელი მოიცავს პესტიციდების გამოყენებას ყველა სექტორში (არა მხოლოდ სოფლის მეურნეობაში, სატყეო მეურნეობასა და მებაღეობაში). წარმოდგენილია როგორც მოხმარებული პესტიციდების მთლიანი რაოდენობა, ისე პესტიციდების მოხმარება სასოფლო-სამეურნეო მიწის ერთეულზე.
3.2. კლასიფიკაციის სისტემა
საგარეო ეკონომიკური საქმიანობის სასაქონლო ნომენკლატურა (HS 2017); ეკონომიკური საქმიანობის სახეები – სეკ (NACE Rev. 2) 006-2016 (2016 წ.).
3.3. სექტორის მოცვა
კვლევის ობიექტია პესტიციდების კატეგორიაში შემავალი ყველა საქონელი, რომელიც შემოდის და გადის ქვეყნის ეკონომიკური ტერიტორიიდან.
3.4. სტატისტიკური ცნებები და განსაზღვრებები
იმპორტი – ქვეყნის ტერიტორიაზე საქონლის შემოტანა და ექსპორტირებული საქონლის რეიმპორტი. **ექსპორტი** – როგორც ეროვნული წარმოშობის პროდუქციის გატანა ქვეყნის გარეთ, ისე იმპორტირებული საქონლის რეექსპორტი. **პესტიციდი** – ნივთიერებები, რომლებიც განკუთვნილია ნებისმიერი მავნებლის პრევენციის, განადგურების ან რაოდენობის შემცირებისთვის. **ინსექტიციდი** – პესტიციდი, რომელიც გამოიყენება მწერების წინააღმდეგ. **ჰერბიციდი** – პესტიციდი, რომელიც გამოიყენება სარეველა მცენარეების წინააღმდეგ. **დესიკანტი** – ჰიგროსკოპული ნივთიერება, რომელიც იწვევს გამოშრობას. **ფუნგიციდი** – პესტიციდი, რომელიც გამოიყენება სოკოვანი დაავადებების წინააღმდეგ. **ბაქტერიციდი** – პესტიციდი, რომელიც გამოიყენება ბაქტერიების წინააღმდეგ. **როდენტიციდი** – პესტიციდი, რომელიც გამოიყენება მღრღნელების წინააღმდეგ. **მცენარეთა ზრდის რეგულატორი** – პესტიციდი, რომელიც აფერხებს სარეველა მცენარეების ზრდას.

3.5. სტატისტიკური ერთეული
ნებისმიერი ფიზიკური და იურიდიული პირი (საწარმო, ადგილობრივი ორგანო, საჯარო სამსახური, შინამეურნეობა), რომელიც ავსებს სატვირთო-საბაჟო დეკლარაციას.
3.6. სტატისტიკური პოპულაცია
გამოკვლევის პოპულაციას წარმოადგენს ყველა საქონელი, რომელიც შემოდის (იმპორტი) ან ტოვებს (ექსპორტი) ქვეყნის სტატისტიკურ ტერიტორიას და ზრდის ან ამცირებს ქვეყნის მატერიალური რესურსების მარაგებს, საქონლის გადამუშავების ჩათვლით.
3.7. საანგარიშო არეალი
საქართველოს მთელი ტერიტორია გარდა ოკუპირებული რეგიონებისა.
3.8. დროის მოცვა
2006 წლიდან.
3.9. საბაზო პერიოდი
-

4. ზომის ერთეული
ათასი ჰექტარი, ტონა, კგ/ჰექტარი.

5. საანგარიშო პერიოდი
წელი.

6. ინსტიტუციური მანდატი
6.1. სამართლებრივი აქტები და სხვა შეთანხმებები
საქართველოს კანონი „ოფიციალური სტატისტიკის შესახებ“; https://www.geostat.ge/media/78020/საქართველოს-კანონი-ოფიციალური-სტატისტიკის-შესახებ.pdf სტატისტიკურ სამუშაოთა ყოველწლიური პროგრამა; https://www.geostat.ge/ka/modules/categories/307/statistikur-samushaota-programa საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის დებულება. https://www.geostat.ge/media/78640/საქსტატის-დებულება-04.05.2026.pdf
6.2. მონაცემთა გაზიარება
-

7. კონფიდენციალურობა
7.1. კონფიდენციალურობა – პოლიტიკა
1. საქართველოს კანონი „ოფიციალური სტატისტიკის შესახებ“: • კანონის მე-5 მუხლის თანახმად, სტატისტიკური კონფიდენციალურობა და მონაცემების ექსკლუზიურად სტატისტიკური მიზნებისთვის გამოყენება – ოფიციალური სტატისტიკის მწარმოებელი ორგანოს მიერ შეგროვებული ან მიღებული ფიზიკური ანიურიდიული პირის შესახებ პერსონალური მონაცემები ან/და ინდივიდუალური მონაცემები კონფიდენციალური უნდა იყოს და მხოლოდ სტატისტიკური მიზნებისთვის უნდა იქნეს გამოყენებული. • კანონის 34-ე მუხლის (მონაცემთა კონფიდენციალურობის დაცვა) თანახმად, 1. ოფიციალური სტატისტიკის წარმოების მიზნით შეგროვებული, დამუშავებული და შენახული მონაცემები კონფიდენციალურია, თუ ეს მონაცემები სტატისტიკური ერთეულის პირდაპირი იდენტიფიცირების ან არაპირდაპირი იდენტიფიცირების საშუალებას იძლევა. ამასთანავე, აგრეგირებული მონაცემები კონფიდენციალურად მიიჩნევა, თუ: ა) ეს მონაცემები არაუმეტეს 3 სტატისტიკურ ერთეულს ეხება და აღნიშნული მონაცემებით შესაძლებელია ერთ-ერთის არაპირდაპირი იდენტიფიცირება ან/და მჟღავნდება ამ ერთეულის/ერთეულების შესახებ კონფიდენციალური მონაცემები. 3-ზე მეტი სტატისტიკური ერთეულის შესახებ აგრეგირებული მონაცემები შეიძლება მიჩნეულ იქნეს კონფიდენციალურ მონაცემებად საქსტატის აღმასრულებელი დირექტორის გადაწყვეტილებით, თუ საჭიროა ამ მონაცემების კონფიდენციალურობის დაცვის უზრუნველყოფა; ბ) ეს მონაცემები „სახელმწიფო საიდუმლოების შესახებ“ საქართველოს კანონით სახელმწიფო საიდუმლოებად არის მიჩნეული. 2. კონფიდენციალური მონაცემები შეიძლება გამოყენებულ იქნეს ამ კანონის შესაბამისად ექსკლუზიურად სტატისტიკის წარმოებისთვის. 3. ადმინისტრაციული ორგანოს შესახებ სტატისტიკური მონაცემები არ შეიძლება მიჩნეულ იქნეს კონფიდენციალურ ინფორმაციად, გარდა „სახელმწიფო საიდუმლოების შესახებ“ საქართველოს კანონით განსაზღვრული ინფორმაციისა. 4.

საჯაროდ ხელმისაწვდომი წყაროდან მიღებული ინდივიდუალური მონაცემები, რომლებიც საქართველოს კანონმდებლობით საჯარო ინფორმაციად არის მიჩნეული, არ ითვლება კონფიდენციალურ ინფორმაციად. 5. კონფიდენციალური ინდივიდუალური მონაცემების გამოქვეყნება შესაძლებელია, თუ არსებობს სტატისტიკური ერთეულის წერილობითი თანხმობა ამ მონაცემების გამოქვეყნებაზე. 6. კონფიდენციალური მონაცემების გაცემა, გავრცელება ანარასტატისტიკური მიზნებისთვის გამოყენება დაუშვებელია.

- კანონის 38-ე მუხლის თანახმად, ოფიციალური სტატისტიკის მწარმოებელი ორგანოების თანამშრომლებს ეკრძალებათ სტატისტიკური მიზნებისთვის შეგროვებული დ ადამუშავებული კონფიდენციალური სტატისტიკური მონაცემების პირადი, აკადემიური, სამეცნიერო ან სხვა საქმიანობისთვის გამოყენება და გავრცელება.

https://www.geostat.ge/media/78020/საქართველოს-კანონი-ოფიციალური-სტატისტიკის-შესახებ.pdf

2. „საქართველოს სტატისტიკის ეროვნულ სამსახურში მონაცემების კონფიდენციალურობის დაცვის პოლიტიკა“
https://www.geostat.ge/media/60538/konfidencialurobis-politika_2024.pdf
3. „კონფიდენციალური მონაცემების სამეცნიერო-კვლევითი მიზნებისთვის ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფის წესი“
https://www.geostat.ge/media/61497/დადგენილება--3.pdf
4. საქართველოს კანონი „პერსონალურ მონაცემთა დაცვის შესახებ“.
https://matsne.gov.ge/ka/document/view/1561437

7.2. კონფიდენციალურობა – მონაცემებთან მოპყრობა

- კონფიდენციალურობის დაცვის სახელმძღვანელოები.
- საქსტატში დასაქმებულის მიერ წერილობით აღიარებული ვალდებულებები სამსახურებრივი საქმიანობის შედეგად მიღებული/შეგროვებული მონაცემების კონფიდენციალურობის უზრუნველყოფის შესახებ.

8. გამოქვეყნების პოლიტიკა

8.1. გამოქვეყნების კალენდარი

მონაცემთა გავრცელების თარიღები განსაზღვრულია სტატისტიკური სამუშაოების პროგრამის საფუძველზე შემუშავებული კალენდრით, რომელიც განთავსებულია საქსტატის ვებსაიტზე და საჯაროდ ხელმისაწვდომია.

8.2. გამოქვეყნების კალენდარზე ხელმისაწვდომობა

https://www.geostat.ge/ka/calendar

8.3. მომხმარებლისთვის ხელმისაწვდომობა

მონაცემები ხელმისაწვდომია ყველა კატეგორიის მომხმარებლისთვის ერთდროულად.

9. გავრცელების სიხშირე

წლიური.

10. ხელმისაწვდომობა და მკაფიოობა

10.1. პრეს–რელიზები

-

10.2. პუბლიკაციები

-

10.3. ონლაინ მონაცემთა ბაზა

მონაცემები განთავსებულია საქსტატის ვებსაიტზე როგორც ცხრილების სახით:
https://www.geostat.ge/ka/modules/categories/565/garemosdatsviti-indikatorebi
ისე, PC-Axis-ის მონაცემთა ბაზაში:
https://pc-axis.geostat.ge/PXweb/pxweb/ka/Database/Database__Environment%20Statistics__Environmental%20Indicators/06.F4.px/?rxid=24b16caf-6709-4f97-aea6-07704918cc68

10.4. მიკრომონაცემების ხელმისაწვდომობა

-

10.5. სხვა

-

10.6. დოკუმენტაცია მეთოდოლოგიაზე

Guidelines for the Application of Environmental Indicators
https://unece.org/DAM/env/europe/monitoring/Indicators/F-4-en-final.pdf
https://unece.org/DAM/env/europe/monitoring/Indicators/F-4-glos-en-final.pdf
List of Pesticides evaluated by JMPR and JMPS
https://www.fao.org/agriculture/crops/thematic-sitemap/theme/pests/lpe/en/

10.7. დოკუმენტაცია ხარისხის შესახებ

-

11. ხარისხის მართვა

11.1. ხარისხის უზრუნველყოფა

სტატისტიკური პროცესების და პროდუქტების ხარისხის უზრუნველსაყოფად საქსტატი ხელმძღვანელობს ოფიციალური სტატისტიკის შესახებ საქართველოს კანონის მე-10 თავით „ოფიციალური სტატისტიკის ხარისხი“, აგრეთვე ევროპის სტატისტიკის პრაქტიკის კოდექსით, გაეროს ოფიციალური სტატისტიკის ფუნდამენტური პრინციპებით და ევროპის სტატისტიკის სისტემის ხარისხის უზრუნველყოფის ჩარჩოთი (ESS QAF).

11.2. ხარისხის შეფასება

საქსტატის მეთოდოლოგიის და ხარისხის მართვის სამმართველო დარგობრივ დეპარტამენტებთან ერთად პასუხისმგებელია წარმოებული სტატისტიკური პროდუქტების და პროცესების ხარისხზე. სამმართველო ატარებს სტატისტიკური პროცესების ხარისხის აუდიტს, თვითშეფასების გამოკვლევას და აფასებს სტატისტიკური პროდუქტებისა და პროცესების ხარისხთან დაკავშირებულ რისკებს. საქსტატში შემუშავებულია პოლიტიკის დოკუმენტები, სახელმძღვანელოები და სამუშაო პროცესების აღწერილობები. ეს დოკუმენტები უზრუნველყოფენ სტატისტიკური პროცესების და პროდუქტების სტანდარტიზებას და ხარისხის უზრუნველყოფის ერთიანი სისტემის ჩამოყალიბებას.
საქსტატის ხარისხის პოლიტიკა ხელმისაწვდომია საქსტატის ვებსაიტზე:
https://www.geostat.ge/media/44379/QP_Geostat_GE.pdf

12. შესაბამისობა

12.1. მომხმარებელთა მოთხოვნები

გარემოსდაცვითი მაჩვენებლების მომხმარებლები არიან სახელმწიფო სტრუქტურები, სასწავლო დაწესებულებები, სამეცნიერო-კვლევითი ორგანიზაციები, საერთაშორისო და არასათმავრობო ორგანიზაციები, მედია საშუალებები, სხვადასხვა იურიდიული და ფიზიკური პირები. აღნიშნული მომხმარებლები სხვადასხვა დანიშნულებით იყენებენ მოთხოვნილ ინფორმაციას. სახელმწიფო სტრუქტურებს მონაცემები ესაჭიროებათ გადაწყვეტილებების მისაღებად, სასწავლო დაწესებულებებსა და სამეცნიერო-კვლევით ორგანიზაციებს – სამეცნიერო საქმიანობისთვის, საერთაშორისო ორგანიზაციებს – სხვადასხვა ქვეყნის მონაცემთა შესადარებლად და ანალიზისათვის, იურიდიულ და ფიზიკურ პირებს – პირადი საჭიროებისათვის, ქვეყანაში არსებული მდგომარეობის გასაანალიზებლად და ა.შ.

12.2. მომხმარებელთა კმაყოფილება

2023 წელს ჩატარდა მომხმარებელთა კმაყოფილების გამოკვლევა, რომლის მიზანი იყო მომხმარებლების მიერ სტატისტიკური მონაცემების ხარისხის შეფასების ანალიზი და მომხმარებელთა მომსახურების გაუმჯობესების გზების შესწავლა. გამოკვლევის ანგარიში განთავსებულია საქსტატის ვებსაიტზე:
https://www.geostat.ge/ka/page/customer-service

12.3. სისრულე

მონაცემები შესაბამისობაშია საერთაშორისო სტანდარტებთან.

13. სიზუსტე და სანდოობა

13.1. ზოგადი სიზუსტე

მონაცემების სიზუსტე უზრუნველყოფილია კვლევის და გაანგარიშების მეთოდების შესაბამისობით საერთაშორისო მეთოდოლოგიასთან.

13.2. შერჩევითი ცდომილება

-

13.3. არაშერჩევითი ცდომილება

-

14. დროულობა და პუნქტუალურობა
14.1. დროულობა
მონაცემები ქვეყნდება საანგარიშო წლის შემდეგი წლის ივლისის მეორე ნახევარში.
14.2. პუნქტუალურობა
მონაცემთა გამოქვეყნება ხდება სტატისტიკური სამუშაოების პროგრამაში მითითებული თარიღების შესაბამისად. გამოქვეყნების თარიღების დარღვევის ფაქტს ადგილი არ ჰქონია.

15. თანამიმდევრულობა და შესადარისობა
15.1. შესადარისობა – გეოგრაფიული
საქართველოს ყველა რეგიონისთვის გამოყენებულია ერთი და იგივე მეთოდოლოგია და მიდგომები, რომლებიც შეესაბამება საერთაშორისო მეთოდოლოგიას.
15.2. შესადარისობა – დროში
მონაცემები შესადარისია.
15.3. თანამიმდევრულობა – სტატისტიკურ მიმართულებებს შორის
მონაცემები თანამიმდევრულია.
15.4. თანამიმდევრულობა – შიდა
მონაცემები თანამიმდევრულია.

16. დანახარჯები და დატვირთვა
მონაცემების დამუშავება ხდება შიდა რესურსებზე დაყრდნობით, შესაბამისად მასზე დამატებითი ხარჯი არ გაიწევა.

17. მონაცემთა გადასინჯვა
17.1. მონაცემთა გადასინჯვა – პოლიტიკა
სტატისტიკურ მონაცემთა გადასინჯვის პოლიტიკა ხელმისაწვდომია საქსტატის ვებსაიტზე: https://www.geostat.ge/media/60949/Revision-policy-and-error-correction_2024.pdf
17.2. მონაცემთა გადასინჯვა – პრაქტიკა
სტატისტიკური მონაცემების გადასინჯვა და კორექტირება წარმოებს რეგულარულად შესაბამისი წყაროებიდან მიღებული დაზუსტებების საფუძველზე. გარდა ამისა, წელიწადში ერთხელ ხორციელდება მასშტაბური გადასინჯვა დაზუსტებული მონაცემების მიღების მიზნით.

18. სტატისტიკური დამუშავება
18.1. პირველადი მონაცემები
ექსპორტ-იმპორტის სტატისტიკის წარმოება ხორციელდება შემდეგი ინფორმაციის საფუძველზე: სატვირთო-საბაჟო დეკლარაციები, რომელსაც საქსტატი იღებს ფინანსთა სამინისტროს სსიპ შემოსავლების სამსახურიდან.
18.2. მონაცემთა შეგროვების სიხშირე
წლიური.
18.3. მონაცემთა შეგროვება
ფინანსთა სამინისტროს შემოსავლების სამსახურიდან ინფორმაციის მოწოდება წარმოებს ყოველთვიურად სატვირთო-საბაჟო დეკლარაციების დონეზე.
18.4. მონაცემთა კონტროლი
მიღებულ ინფორმაციაზე დაყრდნობით სტატისტიკის ეროვნული სამსახური ახორციელებს შემდეგ პროცედურებს: საბაჟო დეკლარაციების მონაცემთა ბაზის შემოწმება: საქონლის კოდის, ფასის, წონის, დეკლარაციის თარიღის, გამომგზავნი/საბოლოო დანიშნულების ქვეყნის კოდების მიხედვით; დუბლირებული დეკლარაციების ამოღება ვაჭრობის ბაზიდან.
18.5. მონაცემთა გაანგარიშება
პესტიციდების მოხმარება = პესტიციდების იმპორტს – პესტიციდების ექსპორტი, გაანგარიშებული პესტიციდების აქტიური კომპონენტების მიხედვით. **პესტიციდების მოხმარება სასოფლო-სამეურნეო მიწის ერთ ერთეულზე** = მოხმარებული პესტიციდების რაოდენობა / სასოფლო-სამეურნეო მიწის ფართობი. **კოეფიციენტები პესტიციდების აქტიური კომპონენტების გაანგარიშებისთვის:**

ინსექტიციდები – 0.31; **ჰერბიციდები** – 0.34; **ფუნგიციდები და ბაქტერიციდები** – 0.6; **მცენარეთა ზრდის რეგულატორები** – 0.29; **როდენტიციდები** – 0.45; **სხვა** – 0.36.
18.6. მოსწორება
არ გამოიყენება.

19. კომენტარი
-